

Stichting alvan tsarik

Secretariaat: Anjerstraat 19 6915 SL Netherlands
Bankrekening NL66 RABO 0113 8511 62

Nieuwsbrief november 2025

Voor je ligt de tweede nieuwsbrief van dit jaar. En opnieuw is er veel gebeurd sinds de vorige. Een drietal bezoeken vanuit Nederland om mee te beginnen. We hebben het gevoel dat we in een voortdurende flow van mooie ontwikkelingen zitten. We hebben er de handen vol aan, dat wel, maar het geeft ook zoveel energie. Deze nieuwsbrief laat jullie meekijken en we wensen je veel leesplezier. We gaan ook nog iets ongebruikelijks doen, eens zien, hoe jullie daarop reageren.

Waarover gaan we het hebben?

Een oproep aan jullie
De situatie in het land
Bezoek van René in augustus
Karins bezoek in september
Servaas' bezoek in oktober
De Erasmusaanvraag voor TASQ/Technasium
Een nieuw TASQ-project vanaf november
Tati Tun

Oproep voor een schenking.

We gaan iets doen, wat we normaal niet doen: jullie vragen om financiële steun. Normaal gesproken gebruiken we onze nieuwsbrief om jullie op de hoogte te houden van onze activiteiten en nieuwe ontwikkelingen. Slechts eenmaal, ten tijde van de Covidpandemie, hebben wij jullie via de

nieuwsbrief gevraagd, om financieel te helpen bij het betalen van de salarissen voor ons onderwijzend personeel. Daarop hebben jullie heel positief gereageerd. Nu willen wij jullie opnieuw vragen om ondersteuning.

Waarvoor? Wij willen zo snel mogelijk de zonnepanelen op ons centrum beter op het dak opstellen omdat blijkt dat de opbrengst ver achterblijft bij wat ze eigenlijk zouden moeten opbrengen. Vorig jaar hebben wij de panelen moeten verplaatsen in het kader van de vergunning voor de foyer. Het was een eis van de schoonheidscommissie waar we niet onderuit konden. Nu we de nieuwbouw toch gaan gebruiken, is het dak daarvan een heel gunstige plek om de panelen effectiever op te stellen. Dat levert meteen resultaat op omdat er in Armenië zomers en 's winters veel zoninstraling is en de bestaande salderingsregeling niet onder vuur ligt. Maar er hangt wel een prijskaartje van € 900 aan, die we op dit moment niet hebben, want we

hebben zo goed als al ons geld in Tati Tun en in de klussen voor de nieuwbouw geïnvesteerd. In onze vorige nieuwsbrief hebben we jullie voorgesteld om de CO₂-uitstoot voor jullie vakantie-reizen te compenseren door een schenking voor zonnepanelen op ons dak in Gyumri. Daarop hebben we enkele reacties gehad met een mooi bedrag. Wij hopen dat jullie bij een eventuele overweging voor een Kerstschenking nu ook aan ons denken.

Situatie in Armenië

Het is politiek gezien onrustig in Armenië. Premier Nikol Pashinyan ziet zich geconfronteerd met veel protest uit de bevolking tegen zijn politiek om tot een opening te komen met Turkije en Azerbeidzjan. Het wantrouwen van een groot deel van de Armeense bevolking tegen beide landen zit heel erg diep na de genocide op de Armeniërs door de Turken 100 jaar geleden en de recente oorlogen in Nagorno-Karabach. Door deze laatste oorlogen kwam een enorme vluchtelingenstroom op gang en met de gevolgen daarvan kampt Armenië nog dagelijks. Vooral de teruggave van land en de omstreden deal over een landverbinding tussen Azerbeidzjan en Nachitsjevan door Zuid-Armenië zorgen voor veel angst en verontwaardiging.

De Armeens-Apostolische Kerk speelt daarin een belangrijke rol met haar zware kritiek op Pashinyan, die daarop reageerde met de arrestatie van vooraanstaande bisschoppen. Voor de regering spelen ook argumenten als corruptiebestrijding en zelfs het voorkomen van een staatsgreep een rol. Half oktober nog is de burgemeester van Gyumri gearresteerd op basis van beschuldigingen van corruptie en in de stad was het daarna dagenlang onrustig.

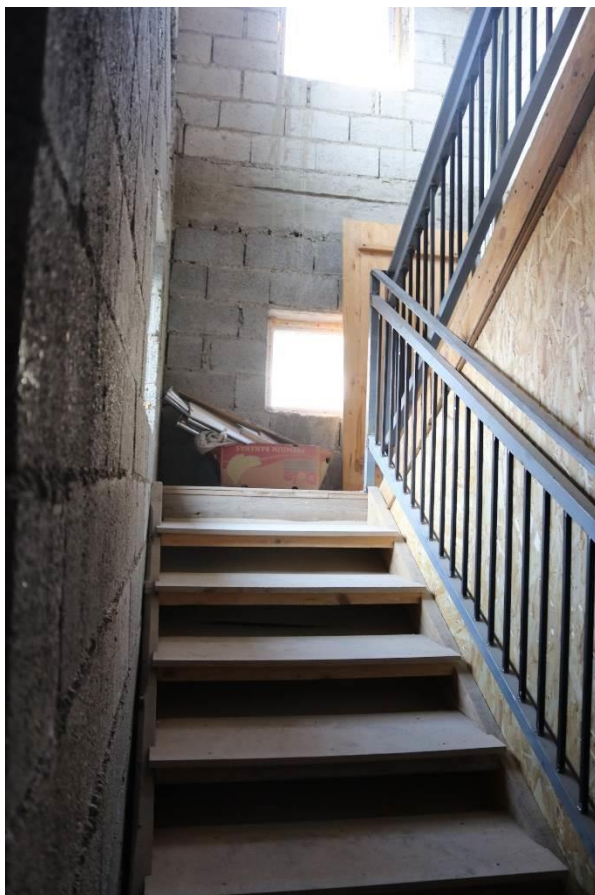
De NGO's in het land organiseren steeds vaker studiebijeenkomsten met collega's om de nieuwe wetgeving te bekijken. Het lijkt erop dat de regering steeds meer controle probeert te krijgen over de NGO's. Dit wekt zorgen, omdat zulk beleid in Rusland en Georgië ertoe heeft geleid dat de NGO's daar niet meer vrij kunnen werken.

Tegelijkertijd zijn er wetten aangenomen, die de toenadering tot de Europese Unie stimuleren. Dit leidt tot zeer behoedzaam bewegen tegenover Rusland. In Georgië zoals gezegd was de laatste jaren te zien hoe Rusland alles probeert om zijn invloed in de regio te behouden. Wijzelf zien dagelijks de vele Russische militairen in Gyumri. Wij logeren altijd tussen twee grote kazernes en we maken wel eens het grapje, dat wij op de veiligste plek in Armenië wonen, we kunnen de raketten gewoon achter de poort zien staan.

Economisch gezien lijkt de situatie stabiel. Vergeleken met Nederland is er weinig inflatie en er rijden nog steeds veel Russische en Turkse vrachtwagens met goederen door de stad. Sinds de oorlog in Oekraïne en de sancties tegen Rusland is het aantal vrachtwagens vervieelvoudigd. De snelweg tussen Yerevan en Gyumri wordt in een rap tempo afgebouwd en ook in de stad wordt er behoorlijk geïnvesteerd in de infrastructuur.

De emigratie blijft onverminderd groot, al wordt het steeds lastiger om als Armeniër naar Rusland te vertrekken. En helaas voor ons zal onze eigen Technasiumdocent in spé Najra komend jaar naar de VS emigreren.

Bezoek René in augustus

In maart was de trap klaar die de bovenverdieping met de begane grond verbindt, waardoor de kinderen in de winter zonder omkleden snel naar de gymzaal beneden kunnen gaan. Het wachten was op een balustrade boven en trapeuningen om de trap ook veilig te maken.

Gagik en René hebben daar hard aan gewerkt. Met platte buizen werden balustrade en trapeuning ter plekke in elkaar gelast. De afwerking met de kleurstelling ervan laten we over aan de drie kunstschilders die vrijwilligerswerk doen in onze stichting en die ook leerlingen na schooltijd leren schilderen.

Daarnaast is de ruimte onder de trap en de grote nis er tegenover ingericht als opslag voor gereedschap en onderwijsmateriaal. Eindelijk konden alle materialen die nog steeds deels in dozen zaten worden schoongemaakt en bereikbaar worden ingeruimd.

Het klaslokaal beneden krijgt een functie als muziekruimte. Naast muzieklessen voor onze leerlingen kan er na de lessen muziek worden gemaakt tijdens individuele muzieklessen en is er ruimte voor groepen.

Wij bekijken nog de mogelijkheden om er ook het Klein Technasium onder te brengen, waarmee we een oude droom willen verwezenlijken: aantrekkelijk techniekonderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Het klaslokaal op de bovenverdieping gaan we voorlopig gebruiken als extra kantoor om de drukte in het huidige kantoor wat te verlichten. Gesprekken met ouders, overleg van vrijwilligers en een Zoom meeting tegelijk gaan slecht samen, om over geconcentreerd werken aan een subsidieaanvraag maar helemaal te zwijgen. Er komen drie werkplekken met een grote tafel.

Daarboven hangen we infraroodpanelen om goed gebruik te maken van de elektriciteit die we met de zonnepanelen opwekken.

De ruimte kan ook gebruikt worden om aan kleine groepen te verhuren. Op die manier krijgen we wat extra inkomsten.

Karins bezoek in september

In september heeft Karin Kriehn een bezoek van een week aan onze preschool gebracht. Ze heeft lessen geobserveerd en gefilmd en deze naderhand uitgebreid besproken met de leerkrachten. De vraagstelling was vooral gericht op de leerkrachten: wat zien jullie nu in jullie eigen lessen? Is dit wat wij met elkaar hebben afgesproken? Hoe zien we dat leerlingen verantwoordelijk zijn voor hun eigen leerproces? Waarin moeten wij ons programma, onze (professionele)

houding, onze focus aanpassen? In ieder geval werd duidelijk dat rekenen en taal meer nadruk zullen krijgen. Lilit zal veel vaker de lessen onaangekondigd bezoeken en aan de hand van de afspraken evalueren of het loopt zoals wij dat hebben afgesproken. Ook teambesprekingen zullen vooral hierover gaan.

Wij zijn Karin heel dankbaar voor haar betrokkenheid met “haar” preschool. Het blijkt telkens weer een lange moeizame weg naar verbetering, en telkens opnieuw moet er een hoop energie in. De leerkrachten zijn heel zenuwachtig over Karins aanwezigheid en voelen het als een soort examen. Wij proberen duidelijk te maken dat het gaat om de vinger aan de pols te houden om de kwaliteit van de lessen te verbeteren en om zo zelf beter te worden als leerkracht. Maar

dit ongemak over “indringers in mijn klas” lijkt eigen aan onderwijsland, in Nederland is het net zo!

Bezoek Servaas in oktober

Van 11-21 oktober had Servaas zijn jaarlijkse bezoek. Vast onderdeel zijn de ‘ontwikkelgesprekken’ met onze medewerkers. Daarnaast heeft hij de 4 mbo-scholen uit ons TASQ-consortium bezocht en daar een (over het algemeen vrij korte) training verzorgd. Daarover meer op een andere plek in deze nieuwsbrief.

Belangrijk onderwerp was dit jaar ‘zicht op financiën’. Het blijft een lastig onderwerp om een goed beeld te krijgen. We hadden een accountant, maar die gaf steeds zeer sporadisch informatie en zodanig dat we er weinig mee konden. Het banksysteem is in Armenië ook niet zo helder. Langzaamaan komt er echter wel schot. De overheid is sowieso de financiële controle aan het aantrekken. Belastingwetgeving wordt aangepast. Nu nog even erg lastig, want veel, heel veel, is onduidelijk. Gelukkig konden onze nieuwe accountants op de 1^e maandagochtend wel wat licht brengen. Het project Tati Tun kan, volgens de huidige regelgeving, in onze NGO worden

ondergebracht. Eventuele winst moet dan wel in de NGO zelf worden geïnvesteerd. Dat is niet zo'n probleem, plannen zat. Ook hebben we afspraken gemaakt over kwartaal- en jaarrapportages. Heel fijn.

De duidelijkheid van de accountants maakte ook dat er doorgepakt kan gaan worden. Servaas is wat aan het brainstormen gegaan en heeft een paar plannen op papier gezet die, hoogstwaarschijnlijk, relatief makkelijk uitgewerkt kunnen gaan worden. Daarover meer onder het kopje Tati Tun.

De financiën kwamen ook aan bod tijdens het overleg met het bestuur van het Friese Famtofam, voor hulp aan de allerarmsten in Gyumri. We werken met hen vaker samen. Hun bestuur was nu ook in Gyumri en Lilit en Servaas hebben twee keer met hen overlegd. Goed om ervaringen, plannen en ideeën uit te wisselen met elkaar.

Tijdens zijn verblijven heeft Servaas zich aangewend dagelijks een foto (met verhaaltje) op Facebook / Instagram te plaatsen. Die serie heeft dan een vast thema. Vorig jaar waren dat koffieautomaten, dit jaar de straathonden. Als je het leuk vindt, de serie is terug te vinden op <https://www.facebook.com/StichtingAlvanTsarik> . Uiteraard vinden we het niet erg als je deze pagina ook, via de geëigende knop, leuk gaat vinden. Overigens hebben we ook op LinkedIn een pagina, daar staat ook (onregelmatig) informatie over onze activiteiten op <https://www.linkedin.com/company/stichting-alvan-tsarik>

De Erasmusaanvraag voor Technasium/TASQ in Armenië

We waren er al bang voor: We hebben de drempel niet gehaald voor de toekenning van ons Erasmusproject “Technasium/TASQ-ontwikkeling in Armenië”. Toch is het een teleurstelling natuurlijk, we hebben er heel hard aan gewerkt. De feedback op de aanvraag biedt wel perspectief voor een nieuwe aanvraag, we moeten dan wel veel preciezer kijken naar het taalgebruik voor dit soort projecten en vooral ook veel preciezer duidelijk maken waarom Technasium/TASQ-onderwijs in Armenië van zo'n groot belang is. Gaan we doen!

Wat wel heel duidelijk werd meteen na de afwijzing, was dat de partners in Armenië absoluut door willen gaan met het TASQ-project, de naam die we hebben gegeven aan onze aanvraag. Tijdens het bezoek van René in augustus aan de deelnemende mbo-instellingen kwam het voorstel van hun kant om dit jaar in ieder geval één TASQ-project te starten, ook als daarvoor geen financiële middelen vanuit Europa komen.

Servaas heeft tijdens zijn bezoek in oktober aan de mbo's trainingen gegeven, die gericht waren op de coaching van leerlingen bij TASQ-projecten.

Een bijzonderheid daarbij was de training die zich bezig hield met de vraag, hoe om te gaan met fouten. In Armenië is het maken van fouten taboe, bij veel leraren, bij veel leerlingen en bij veel directeuren van bijna alle scholen.

Alleen het allerbeste resultaat geldt, alleen de allerbeste leerling telt. Dit staat haaks op wat wij met TASQ willen: fouten maken hoort bij het leerproces en mag, als je er maar van leert. Zo'n cultuurverschil speelt natuurlijk een grote rol als je de leerling verantwoordelijk maakt voor zijn of haar eigen leerproces. Hoe ga je als leerkracht en directeur om met resultaten, die niet 100% perfect zijn?

Nieuw TASQ project op vier mbo's in Gyumri en Vanadzor

Vanaf november 2025 gaan op alle vier mbo's van ons TASQ-consortium twee groepen leerlingen aan het werk met een TASQ-opdracht. De opdracht is de ontwikkeling van een tool, die gaat helpen om kindergebitten schoon en sterk te houden. Alvan Tsaghik in de persoon van tandarts Laura Beunk is de opdrachtgever. De experts zijn Nienke van Straten, mondhygiëniste bij DB-tandartsen in Zevenaar en Hasmik Hakobyan, tandarts en ouder van een van onze leerlingen. Hasmik werkt in Dental Clinic Look Up in Gyumri.

Laura zegt altijd dat wanneer je in ons centrum een klaslokaal met kleuters binnenloopt, je de parodontitis al kunt ruiken en haar handen jeuken om daarin verandering te brengen. De opdracht past uitstekend in het mondzorgprogramma dat wij al een aantal jaren met Laura draaien voor onze leerlingen.

Tati Tun

Het was een feestelijke opening eind mei. De Nederlandse ambassadeur was er en de grote Belgische sponsor NEF-Strive, die samen met Stichting Het Bosje de verbouw en inrichting tot bakkerij en lunchroom van Tati Tun (Oma's Huis) mogelijk heeft gemaakt (zie vorige nieuwsbrief).

Maar om dan ook meteen groot te beginnen met de verkoop van al die lekkere Nederlandse banketproducten valt nog niet mee. Het begint al met het uitzoeken, welke ondernemingsvorm het beste binnen onze NGO past. Zelfs onze accountants zijn aarzelend omdat er voortdurend aanpassingen op bestaande belastingwetgeving komen bijvoorbeeld.

Er ligt nu een businessplan dat voorziet in een voorzichtige opstart met een aantal specifieke en unieke

producten zoals echte Nederlandse stroopwafels en appeltaart die bij bijzondere cafés en restaurants aangeboden worden. Om een voorraadtje Nederlandse stroop in Gyumri te krijgen voor échte Nederlandse stroopwafels, moesten we wel de drie grote supermarkten in Zevenaar plunderen. Er is geen suikerindustrie in Armenië en de benodigde melasse dus niet beschikbaar. Daarvoor moeten we duurzamere oplossingen bedenken.

Ook willen we Tati Tun als vergader- en trainingsruimte aan gaan bieden voor andere NGO's, voor een klein bedrag. Als proef zijn we, voor de vergadering met onze collega's van Fam2Fam ook maar hier gaan zitten , dat beviel erg goed.

Seda Papoyan zal de leiding van Tati Tun op zich nemen. Seda heeft Marketing en Dienstverlening gestudeerd en ervaring opgedaan als trouble shooter in een groot hotel in Yerevan. Wij kennen haar al heel lang als vrijwilliger in Alvan Tsaghik. Wij hebben er vertrouwen in dat ze deze klus zal klaren.